

да гледа ученикътъ на всички хора! Да заставишъ брата си или сестра си да съблѣче дрехитѣ си и да се яви предъ тебе голъ, това значи да отхвърлишъ добродетелитѣ му на- страна и да го видишъ голъ, съ неговитѣ неджзи. Голотата на човѣка подразбира неговото грѣховно състояние. Може ли да се нарече човѣкъ онзи, който лъже, който краде и който убива? Това не е човѣкъ, но форма на човѣкъ, т. е. по-право, това е скелетътъ на човѣка. Този човѣкъ е съ- блѣкълъ дрехата на своитѣ добродетели и се е явилъ предъ свѣта голъ. Но въ голотата нѣма никакво геройство. Само човѣкътъ на любовта, на справедливостта, на разумността, на вътрешното благородство може да се нарече ученикъ, въ пълния смисълъ на думата. Само ученикътъ може да служи на Бога, на ближния си и на себе си. Само учени- кътъ може да заеме всѣкакво положение: той може да бжде и слуга, и господарь; той може да заеме положе- нието и на овца, въ дълбокия смисълъ на тази дума.

Нѣкой казва: Азъ не искамъ да бжда овца. — Какво лошо има въ овцата? Щомъ не искашъ да бждешъ овца, тогава ще бждешъ вълкъ. — Не, азъ искамъ герой да бжда. — По какво се отличава геройтъ днесъ? Съвременнитѣ хора считатъ за герой онзи, който взима револвера си и убива. На фронта кои се прославиха като герои? — Спо- редъ мене, да убивашъ хората, това не е геройство. Какво сж правила героитѣ въ старо време? Тѣзи герои се отли- чавали по това, че сж помагали на бедни, на страдащи. Герой е онзи богатъ човѣкъ, който пълни джобоветѣ си съ пари и раздава. Герой е онзи земледѣлецъ, който вади по нѣколко крини жито отъ хамбаря си и раздава на бедни. Герой е онзи учитель, който учи децата безъ пари. Герой е онзи музикантъ, който събира около себе си хора и свири безъ пари. Следователно, не може да се нарече герой онзи богаташъ, който събира само за себе си; не може да се на- рече герой онзи земледѣлецъ, който пълни хамбаритѣ си съ жито и не мисли за беднитѣ; не може да се нарече герой онзи учитель, или музикантъ, който продава своето знание или своето изкуство. Какво нѣщо е продажбата? Продаж- бата е получаване на известно удостоверение, отъ което се вижда, че ти си изпълнилъ длъжността си спрѣмо себе си. Тѣзи удостоверения сж подобни на онѣзи малки парич- ки, особени металически марки, които се даватъ на пжтни- цитѣ въ Америка срещу багажа имъ, докато го прегледатъ. Щомъ багажътъ имъ се прегледа, тѣ връщатъ назадъ тия